

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Jaroslavem Škopkem ve věci

žalobkyně: **Michaela Cafourková**, Pod Kopcem 638/3, 326 00 Plzeň – Koterov,
zastoupené Mgr. Ing. Lucíí Klackovou, advokátkou, Palackého 70/1,
301 00 Plzeň,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, IČ 70891168, Závodní 353/88,
360 06 Karlovy Vary,

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 4. 2024, č.j. KK/649/DS/24-3, a ze dne
23. 4. 2024, č.j. KK/673/DS/24-3,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 22. 4. 2024, č.j. KK/649/DS/24-3, a rozhodnutí Městského úřadu Sokolov ze dne 12. 2. 2024, č.j. MUSO/70936/2023/OPŽÚ/NITA-20, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 23. 4. 2024, č.j. KK/673/DS/24-3, a rozhodnutí Magistrátu města Karlovy Vary ze dne 22. 2. 2024, č.j. 5716/OD-P/24, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 12 800 Kč k rukám zástupkyně žalobkyně Mgr. Ing. Lucie Klackové, advokátky, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

1. Rozhodnutím Městského úřadu Sokolov ze dne 12. 2. 2024, č.j. MUSO/70936/2023/OPŽÚ/NITA-20 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí I“), byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu jako provozovatelka osobního motorového vozidla tov. zn. Peugeot 307, reg. zn. X, nezajistila, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byla dodržena pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť neznámý řidič dne 9. 7. 2023 v době nejméně od 01:00 do 02:05 hod. ponechal stát toto vozidlo s přípojným vozíkem reg. zn. X v obci Nové Sedlo, ve Sklářské ulici, poblíž domu č. p. 489, na pozemní komunikaci v místě, kde to bylo zakázáno dopravní značkou IZ 8a „Zóna s dopravním omezením“ s vyznačenou značkou č. B 29 „Zákaz stání“ s textem „Mimo vyznačená parkovací stání“. Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu byla žalobkyni za spáchání přestupku uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 4. 2024, č.j. KK/649/DS/24-3 (dále jen „napadené rozhodnutí I“), bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto žalobkynino odvolání a prvoinstanční rozhodnutí I bylo potvrzeno.
3. Rozhodnutím Magistrátu města Karlovy Vary ze dne 22. 2. 2024, č.j. 5716/OD-P/24 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí II“), byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že jako provozovatelka osobního motorového vozidla tov. zn. Peugeot 307, reg. zn. X, v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby byla při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci dodržena pravidla provozu na pozemních komunikacích, neboť automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy Policií ČR při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bylo zjištěno, že dne 31. 7. 2023 ve 13:38 hod., mimo obec, v úseku Karlovy Vary – Olšová Vrata, silnice I/6 (km 112,3-108,04), ve směru jízdy na Prahu, neznámý řidič jel s tímto vozidlem průměrnou rychlostí 105 km/h (po odečtu možné odchylky měřícího zařízení ve výši 4 km/h), a to v úseku, kde je nejvyšší dovolená rychlost stanovena obecnou úpravou na 90 km/h. Tím řidič vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec o 15 km/h. Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu byla žalobkyni za tento přestupek uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a stanovena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
4. Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 4. 2024, č.j. KK/673/DS/24-3 (dále jen „napadené rozhodnutí II“), bylo podle 90 odst. 5 správního řádu zamítnuto žalobkynino odvolání a prvoinstanční rozhodnutí II. bylo potvrzeno.
5. Žalobkyně se žalobou ze dne 24. 6. 2024, Krajskému soudu v Plzni doručenou téhož dne, domáhala zrušení obou napadených rozhodnutí i rozhodnutí prvoinstančních a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
6. Zákon o silničním provozu upravuje práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích. Podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích jsou upraveny zákonem č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Správní řízení je upraveno správním řádem.

[II] Žaloba

7. Žalobkyně byla toho názoru, že obě napadená rozhodnutí spočívají na nesprávném právním posouzení věci a v nesprávném úředním postupu.
8. Žalobkyně se proti prvoinstančním rozhodnutím bránila odvoláním, v němž namítala, že na základě kupní smlouvy ze dne 16. 12. 2022 není vlastníkem, tedy ani provozovatelem Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

motorového vozidla, kterým byly přestupky na úseku silničního provozu spáchány. Žalobkyně v té souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č.j. 1 As 222/2017-45. Žalobkyně zdůraznila, že na základě kupní smlouvy ze dne 16. 2. 2022 prodala předmětný osobní automobil Peugeot 307, reg. zn. X, Š. H. s tím, že vozidlo bylo kupujícím předáno ke dni podpisu kupní smlouvy. Kupní smlouvou se kupující zavázal k zajištění zápisu změny vlastníka vozidla v registru vozidel, což v dohodnutý termín dne 19. 12. 2022 neučinil. Z tohoto důvodu se žalobkyně s kupujícím dohodla na společném zápisu změny vlastníka vozidla v registru vozidel a za tímto účelem rezervovala termín dne 2. 1. 2023 na dopravním inspektorátu, kam se kupující nedostavil, a zmařil tak zápis změny vlastníka vozidla v registru vozidel. Tento den, tedy dne 2. 1. 2023 se žalobkyně dotazovala příslušného pracovníka správního úřadu, jak má dále postupovat. Pracovníkem jí bylo sděleno, že jediný možný způsob domoci se zápisu změny vlastníka v registru vozidel je prostřednictvím žaloby na určení vlastnického práva. Žalobkyně zaslala dne 9. 1. 2023 kupujícím výzvu k zápisu změny vlastníka, na kterou kupující nereagoval. Následně se žalobkyně žalobou doručenou soudu dne 26. 1. 2023 domáhala určení vlastnictví k předmětnému motorovému vozidlu, kdy na základě podané žaloby bylo rozhodnutím Okresního soudu v Rakovníku ze dne 21. 6. 2023, č.j. 8 C 29/2023-34, rozhodnuto o tom, že kupující je vlastníkem předmětného motorového vozidla. Rozsudek nabyl právní moci dne 16. 8. 2023. Předmětné přestupky byly spáchány dne 9. 7. 2023 a dne 31. 7. 2023.

9. Žalobkyně dodala, že není osobou s právním vzděláním a sdělení příslušného pracovníka odboru dopravy považovala za správný postup pro dosažení změny vlastníka vozidla v registru vozidel. Bohužel, nebyla tímto pracovníkem poučena o tom, že čelí možné odpovědnosti provozovatele za přestupky, kdy liberačním důvodem provozovatele za tento přestupek je dle § 125f odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu právě podání žádosti o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel. Žalobkyně nepodala žádost o změnu vlastníka v návaznosti na nesprávné doporučení s odkazem na nemožnost provedení změny osoby vlastníka z důvodu, že žádost nebude obsahovat všechny nezbytné náležitosti a případná nečinnost bude znamenat zamítnutí této žádosti.

Nesprávný postup správního orgánu prvního stupně

10. Žalobkyně v první řadě namítala, že v případě uvedených přestupků nebyla splněna podmínka projednatelnosti přestupku dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Žalobkyně v souladu s výzvou správního orgánu sdělila údaje o řidiči vozidla v době spáchání přestupku, a to konkrétně osobu kupujícího, a doložila kupní smlouvu. Za této důkazní situace bylo úkolem správního orgánu vyhodnotit tvrzení žalobkyně a posoudit předložené důkazy.
11. V případě důvodného předpokladu, že vozidlo řídila žalobkyní označená osoba v době spáchání přestupku, bylo povinností správního orgánu zahájit řízení o přestupku s tímto řidičem. Správní orgán v souladu se zákonem učinil kroky ke zjištění pachatele přestupku (výzva žalobkyní) a po zjištění osoby pachatele věc odložil z důvodu, že nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Správní orgán pochybil, když předmětnou situaci procesně posoudil jako nemožnost zahájení řízení s konkrétní osobou z důvodu, že tato osoba mařila podání vysvětlení v této věci. Povinností správního orgánu bylo dle názoru žalobkyně zahájit přestupkové řízení a v tomto řízení na základě provedení dokazování ve věci rozhodnout. Úvahy, proč správní orgán řízení s řidičem nezahájil, v rozhodnutí správních orgánů zcela absentují. Závěr o povinnosti správního orgánu zohlednit konkrétní skutkové okolnosti při zahájení nebo nezahájení přestupkového řízení s označeným řidičem vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 19. 11. 2021, č.j. 8 As 222/2019-61). Rozhodnutím o odložení věci správní orgán zasáhl do práva žalobkyně na spravedlivý proces, když odložení věci v tomto případě představovalo předvídaní výsledku přestupkového řízení s kupujícím, a tím byla v rozporu se zákonem založena podmínka projednatelnosti přestupku. Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

vedeného s žalobkyní. Výše uvedené porušení zákona, tedy existenci podmínek pro zahájení přestupkového řízení s žalobkyní, byl žalovaný jako odvolací orgán povinen zkoumat z úřední povinnosti. Pokud toto porušení zákona nezohlednil při vydání napadených rozhodnutí, dopustil se porušení zákona a zasáhl do práva žalobkyně na spravedlivý proces.

Nesprávná aplikace judikatury Nejvyššího správního soudu

12. Žalovaný shodně v obou napadených rozhodnutích posoudil otázku odpovědnosti žalobkyně za předmětný přestupek provozovatele s tím, že poukázal na zápis její osoby v registru vozidel jako osoby vlastníka. V té souvislosti žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozhodnutí ze dne 28. 8. 2018, č.j. 1 As 222/2017-45, a ze dne 23. 7. 2019, č.j. 1 As 318/2018-41. Stran uvedené judikatury žalobkyně předně poukázala na rozdílný skutkový stav ve věci č.j. 1 As 318/2018-41. Zásadní rozdíl žalobkyně spatřovala v tom, že v tam souzené věci provozovatelka vozidla nereagovala na výzvu správního orgánu ke sdělení osoby řidiče. Naopak, žalobkyně předložila správním orgánům v průběhu přestupkového řízení výše uvedený deklaratorní rozsudek o určení vlastnického práva, který vlastníkem předmětného vozidla určil kupujícího. Tyto rozdílné skutkové okolnosti žalovaný nijak ve svém rozhodnutí nezohlednil. Právní posouzení učiněné žalovaným se tak ocitlo v rozporu se závěry jím předestřené judikatury, která zdůraznila, že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla nastupuje až subsidiárně, pokud nelze jako viníka přestupku určit konkrétní fyzickou osobu (řidiče vozidla). V nyní posuzované věci reagovala žalobkyně na výzvu správního orgánu, sdělila údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku a současně předložila kupní smlouvu. Za této situace měl správní orgán zahájit přestupkové řízení s touto osobou, když byl důvodný předpoklad o osobě řidiče a současně nebyly pochybnosti o tom, že se jedná o obstrukční jednání žalobkyně.
13. Žalovaný dále při stanovení odpovědnosti žalobkyně odkazoval na závěry rozhodnutí ze dne 28. 8. 2018, č.j. 1 As 222/2017-45, kde Nejvyšší správní soud dovodil, že je „*dána prioritě evidenčního stavu nad skutečným stavem vlastnického práva nebo jiného práva k vozidlu.*“ V následujícím odstavci však Nejvyšší správní soud uzavřel, že „*pokud by však evidovaný stav v rejstříku silničních vozidel byl pouze důsledkem snahy se vyhnout deliktní odpovědnosti provozovatele a jako provozovatel (vlastník) vozidla byla v registru silničních vozidel uvedena účelově jiná osoba, než která je vlastníkem nebo která provozuje vozidlo na základě jiného právního titulu, správní orgán by při rozhodování o deliktu provozovatele k evidenčnímu stavu v registru silničních vozidel nepřiblížil.*“ Dle názoru žalobkyně jde o nyní posuzovaný případ. Žalobkyně na základě kupní smlouvy převedla vlastnické právo k předmětnému vozidlu na základě kupní smlouvy ze dne 16. 12. 2022. Současně bylo v kupní smlouvě dohodnuto, že kupující zajistí nahlášení změny v registru vozidel. To se nestalo. Protože byla žalobkyně odkázána na soud, vyzvala kupujícího dopisem ze dne 9. 1. 2023 k součinnosti při změně vlastníka vozidla v registru vozidel a následně podala žalobu na určení vlastnického práva. Evidovaný stav v registru vozidel je důsledkem snahy kupujícího vyhnout se jeho deliktní odpovědnosti, kdy svou nečinností způsobil, že jako vlastník (tedy i provozovatel) vozidla je v registru vozidel uvedena jiná osoba než skutečný vlastník. Vyčítá-li nyní žalovaný a správní orgány prvního stupně žalobkyni, že nepodala žádost o změnu vlastníka silničního vozidla dle § 8a zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, opomíjí, že žalobkyně postupovala v souladu s pokynem správního orgánu.
14. Smyslem právní úpravy objektivní odpovědnosti provozovatele je zajistit, aby část protiprávního jednání řidičů nezůstala nepotrestána. Úmyslem zákonodárce nebylo, aby zásada priority evidenčního stavu nad skutečným stavem poskytovalo ochranu účelovému jednání nového vlastníka, který svou nečinností brání zápisu změny vlastníka vozidla v registru vozidel, aby se vyhnul své deliktní odpovědnosti. O skutečnosti, že nový vlastník brání zápisu změny vlastníka v registru vozidel svědčí i jeho pasivita v řízení o určení vlastnického práva a ve správních řízeních vedených správními orgány prvního stupně. Žalobkyně byla toho názoru, že evidovaný Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

stav v registru silničních vozidel je důsledkem nečinnosti nového vlastníka a představuje snahu vyhnout se deliktní odpovědnosti, tedy jako vlastník vozidla je v registru silničních vozidel uvedena účelově jiná osoba, než která je vlastníkem. Za této důkazní situace správní orgán při rozhodování o deliktu provozovatele neměl k evidenčnímu stavu v registru silničních vozidel přihlídnout, jak předpokládá Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 28. 8. 2018, č.j. 1 As 222/2017-45.

15. Žalobkyně byla toho názoru, že žalovaný porušil zákon, když při vydání napadených rozhodnutí nepřihlédl k nezákonnému postupu správních orgánů prvních stupňů při řešení otázky projednatelnosti přestupku žalobkyně jako provozovatele, když toto měl učinit z úřední povinnosti. Žalovaný rovněž učinil právní posouzení věci v rozporu s platnou judikaturou Nejvyššího správního soudu, když nesprávně aplikoval jeho závěry na odlišný skutkový stav.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobě, replika žalobkyně

16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 27. 9. 2024 zdůraznil, že podmínka projednatelnosti přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu byla v obou případech splněna. Jedinou možností, jak se uvedené odpovědnosti může provozovatel vozidla zprostit, jsou liberační důvody uvedené v § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu. Z jiných, než uvedených liberačních důvodů není tedy zproštění odpovědnosti provozovatele vozidla možné.
17. Žalobkyně v průběhu řízení neprokázala a ani netvrdila, že by před porušením pravidel provozu na pozemních komunikacích podala žádost o zápis změny provozovatele vozidla. Teprve až v podané žalobě namítla, že nebyla pracovníkem registru vozidel poučena o tom, že čelí možné odpovědnosti provozovatele za přestupky. Žalobkyně se svým nedostatečně opatrným přístupem při prodeji vozidla ve vztahu k provedení zápisu změny vlastníka vozidla v registru vozidel sama dostala do situace možné hrozby postihu za spáchaný přestupek provozovatele vozidla. Odpovědnosti za případný přestupek provozovatele vozidla se nelze zbavit poukázáním na to, že nebyla pracovníkem registru vozidel o tomto poučena, když ani tato skutečnost není prokázána. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 3 As 43/2021-41: „*Ačkoliv se správní orgány dopustily procesní vady tím, že si u magistrátu neověřily rozhodné skutečnosti, nezakládá toto pochybení důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného. Podstatné totiž je, že stěžovatelka neunesla své důkazní břemeno a neprokázala, že žádost o zápis změny provozovatele předmětného vozidla v registru silničních vozidel skutečně přede dnem spáchaní přestupku podala.*“ V nyní projednávaných a žalobou napadených věcech nebylo třeba zjišťovat, zda žalobkyně uvedenou žádost podala, protože sama tvrdila, že jí nepodala, protože to nebylo možné z důvodu chybějícího protokolu o evidenční kontrole. Přitom Nejvyšší správní soud v posledně citovaném rozsudku uzavřel, že liberační důvod naplňuje samo podání žádosti: „*Nejvyšší správní soud v rámci vypořádání námitek ohledně možnosti užítí liberačních důvodů tak jen částečně koriguje závěry krajského soudu, neboť naplnění liberačního důvodu dle § 125f odst. 6 (dříve odst. 5) písm. b)) zákona o silničním provozu nelze striktně vázat na podání žádosti včetně protokolu o evidenční kontrole silničního vozidla a zelené karty.*“
18. Skutečnost, že rozsudek o určení práva dle § 80 o. s. ř. je deklaratorní, tedy že pouze konstatuje existenci práva a sám jej nevytváří, nemá vliv na to, že teprve prokazatelný okamžik podání žádosti o zápis změny provozovatele zakládá onen liberační důvod podle § 125f odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu.
19. Ohledně námitek, že rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 222/2017-45, a č.j. 1 As 318/2018-41, na nyní projednávanou věc nedopadají, žalovaný uvedl, že kasační soud dospěl v rozsudku ze dne 28. 8. 2018, č.j. 1 As 222/2017-45, k závěru, že „*provozovatelem ve smyslu zákona o silničním provozu je osoba, která je uvedena v registru vozidel jako vlastník. Jeli však v registru vozidel uvedena* Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

jako provozovatel osoba odlišná od vlastníka, je provozovatelem v širším slova smyslu osoba takto uvedená v registru vozidel. Je tak dána prioritá evidenčního stavu nad skutečným stavem vlastnického práva nebo jiného práva ke vozidlu.“ Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 23. 7. 2019, č.j. 1 As 318/2018, kde na námitku stěžovatelky, že již není provozovatelkou vozidla, resp. předmětný vůz již nevlastní, uvedl: „Otázkou, kdo je provozovatelem vozidla, upravuje § 2 písm. b) zákona o silničním provozu, podle něhož je provozovatelem vozidla vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel. Obdobně § 2 odst. 15 zákona o podmínkách provozu v této souvislosti stanoví, že provozovatelem silničního vozidla je osoba, která je v registru silničních vozidel zapsána jako vlastník tohoto vozidla, není-li jako jeho provozovatel v registru silničních vozidel zapsána jiná osoba. Důvodová zpráva k novele č. 239/2013 Sb., kterou se s účinností od 1. 1. 2015 v § 2 písm. b) zákona o silničním provozu měnila definice provozovatele vozidla, přitom uvádí, že „[záměrem změny definice provozovatele vozidla je, aby za provozovatele vozidla ve smyslu zákona o silničním provozu byl považován subjekt zapsaný jako provozovatel vozidla v registru silničních vozidel, a není-li takový subjekt, pak se provozovatelem vozidla rozumí vlastník silničního vozidla“. Pojem provozovatele vozidla v § 2 písm. b) zákona o silničním provozu je tedy vymezen na základě evidenčního principu.“ Žalovaný byl toho názoru, že uvedené závěry ohledně provozovatele vozidla lze vztáhnout i na nyní projednávané případy. Z karty vozidla jednoznačně vyplývá, že v registru vozidel byla jako provozovatelka v době spáchání přestupků zapsána právě žalobkyně. Právě žalobkyně je tedy odpovědná za to, aby s vozidlem nebyla porušována pravidla provozu na pozemních komunikacích, a to bez ohledu na skutečnost, zda toto vozidlo již prodala.

20. Postavení provozovatele vozidla a jeho odpovědnost za přestupek dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu jsou spojeny se zápisem vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel jako provozovatele vozidla, nikoli s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým. Je tedy nerozhodné, kdo je vlastníkem vozidla ve smyslu předpisů soukromého práva, podstatné je, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v registru silničních vozidel. Z karty vozidla jednoznačně vyplynulo, že ke dni spáchání přestupků byla provozovatelem vozidla právě žalobkyně. Právě žalobkyně byla tedy odpovědná za to, aby s vozidlem nebyla porušována pravidla provozu na pozemních komunikacích, a to bez ohledu na skutečnost, že vozidlo již prodala. Ze sdělení Magistrátu města Plzně, odboru registru vozidel a řidičů, ze dne 6. 11. 2023 je pak zřejmé, že teprve až dne 23. 8. 2023 žalobkyně podala žádost o zápis změn v registru silničních vozidel u předmětného vozidla, a to na základě rozsudku Okresního soudu v Rakovníku ze dne 21. 6. 2023, č.j. 8 C 29/2023-34, kdy soudem bylo určeno, že vlastníkem vozidla registrační značky X je pan X, s nabytím právní moci dne 16. 8. 2023. Předmětné žádosti bylo téhož dne vyhověno. Ke změně provozovatele vozidla zapsaného v registru vozidel došlo tedy až dne 16. 8. 2023.
21. Žalovaný, s odkazem na výše uvedené, trval na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobkyně a bylo vůči ní postupováno v souladu se zákonem. Žalobní námitky žalovaný považoval za vyvrácené a neopodstatněné. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.
22. Žalobkyně podala k vyjádření žalovaného repliku (dne 15. 11. 2024). V ní se opakovaně vrátila k otázce projednatelnosti přestupku a k nepřiléhavosti žalovaným použité judikatury Nejvyššího správního soudu. Žalobkyně trvala na závěrech vyjevených v žalobě.

[IV] Posouzení věci soudem

23. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
24. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

25. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
26. Soud rozhodl o věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tím oba účastníci sporu souhlasili.
27. Žaloba je důvodná.
28. Žalobkyně byla jako provozovatelka osobního motorového vozidla tov. zn. Peugeot 307, reg. zn. X, uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby byla ve dnech 9. 7. 2023 a 31. 7. 2023 při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci dodržena pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz výše).
29. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
30. Podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 se nevyžaduje zavinění
31. Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyšuje 10 000 Kč.
32. Podle § 125f odst. 5 písm. a) zákon o silničním provozu, obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
33. Podle § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu, provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích
 - a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
 - b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.
34. Podle § 2 odst. 15 zákona o provozu vozidel na pozemních komunikacích je provozovatelem silničního vozidla osoba, která je v registru silničních vozidel zapsána jako vlastník tohoto vozidla, není-li jako jeho provozovatel v registru silničních vozidel zapsána jiná osoba.
35. Soud uvážil o žalobních námitkách následovně.
36. Primárně se zaměřil na posouzení toho, zda oba prvoinstanční správní orgány dostaly povinnostem plynoucím jim z § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení platilo: *Obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
37. Skutkový stav byl v souzené věci následující.
38. Městský úřad Sokolov, odbor právní a živnostenského úřadu, písemností ze dne 13. 7. 2023, č.j. MUSO/70936/2023/OPŽÚ/NITA-3, vyzval žalobkyni coby provozovatelku vozidla k úhradě Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

částky 500 Kč, a to postupem podle § 125h zákona o silničním provozu. Žalobkyně byla v oné písemnosti zároveň poučena ve smyslu § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu o možnosti sdělit ve stanovené lhůtě údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Žalobkyně na toto poučení reagovala sdělením datovaným dne 19. 7. 2023, v němž jako řidiče vozidla označila Š. H.. Žalobkyně rovněž uvedla datum narození a adresu Š. H., a to R. Spolu s tím žalobkyně předložila správnímu orgánu kupní smlouvu ze dne 16. 12. 2022, podle které prodala předmětné vozidlo právě Š. H.

39. Městský úřad Sokolov písemností ze dne 24. 7. 2023, č.j. MUSO/70936/2023/OPŽÚ/NITA-5, předvolal Š. H. na den 17. 8. 2023 k podání vysvětlení. Předvolání bylo Š. H. zasláno na adresu S. Š. H. se k tomuto úkonu nedostavil a uvedená písemnost byla správnímu orgánu vrácena, když provozovatel poštovních služeb na vrácené písemnosti uvedl (označil příslušné rubriky) „*adresát je na uvedené adrese neznámý – nemá schránku*“ a „*bylo předáno poučení*“. K novému podání vysvětlení byl pak Š. H. předvolán písemností ze dne 22. 8. 2023, č.j. MUSO/70936/2023/OPŽÚ/NITA-6, a to na den 21. 9. 2023. Správní orgán odeslal uvedenou písemnost znovu na adresu S. a výsledek byl stejný. Š. H. se k podání vysvětlení nedostavil a písemnost se správnímu orgánu vrátila s údaji „*adresát je na uvedené adrese neznámý*“ a „*bylo předáno poučení*“. Městský úřad Sokolov následně uzavřel, že se mu nepodařilo zjistit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku, a tak věc přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu usnesením ze dne 29. 9. 2023, č.j. MUSO/70936/2023/OPŽÚ/NITA-9, odložil [podle § 76 odst. 1 písm. l) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich]. Následovalo vydání příkazu ze dne 10. 11. 2023, jímž byla žalobkyně shledána vinnou z porušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, a tím z naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125f odst. 1 téhož zákona. Žalobkyně brojila proti příkazu odporem. Prvoinstanční správní orgán tedy pokračoval v řízení. V něm pak bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí I a po odvolání žalobkyně i napadené rozhodnutí I.
40. Magistrát města Karlovy Vary, odbor dopravy, písemností ze dne 14. 8. 2023, č.j. 28432/OD-P/23/Hej, vyzval žalobkyni coby provozovatelku vozidla k úhradě částky 700 Kč, a to postupem podle § 125h zákona o silničním provozu. Žalobkyně byla v oné písemnosti zároveň poučena ve smyslu § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu o možnosti sdělit ve stanovené lhůtě údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Žalobkyně na toto poučení reagovala sdělením datovaným dne 21. 8. 2023, v němž jako řidiče vozidla označila Š. H.. Žalobkyně rovněž uvedla datum narození a adresu Š. H., a to R. Spolu s tím žalobkyně předložila správnímu orgánu kupní smlouvu ze dne 16. 12. 2022, podle které prodala předmětné vozidlo právě Š. H..
41. Magistrát města Karlovy Vary písemností ze dne 30. 8. 2023, č.j. 28432/OD-P/23/Hej, předvolal Š. H. na den 25. 9. 2023 k podání vysvětlení. Předvolání bylo Š. H. zasláno na adresu S. Š. H. se k tomuto úkonu nedostavil. Uvedená písemnost byla správnímu orgánu vrácena, když provozovatel poštovních služeb na vrácené písemnosti uvedl, že „*adresát je na uvedené adrese neznámý – nemá schránku*“ a „*bylo předáno poučení*“. Magistrát města Karlovy Vary následně uzavřel, že se mu nepodařilo zjistit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku, a tak věc přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu usnesením ze dne 27. 11. 2023, č.j. 28432/OD-P/23/Hej, odložil podle § 76 odst. 1 písm. l) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. I tu následovalo vydání příkazu (ze dne 29. 11. 2023) a po odporu žalobkyně bylo pokračováno v řízení. V něm pak bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí II a po odvolání žalobkyně i napadené rozhodnutí II.
42. Již za tohoto stavu věcí soud dospěl k závěru o důvodnosti žaloby, neboť ani jeden z prvoinstančních správních orgánů nedostal povinností plynoucím mu z § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, konkrétně že neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

43. Městský úřad Sokolov dvakrát obeslal označeného řidiče vozidla na jeho evidenční adresu (S.) a dvakrát se mu písemnost vrátila s informací, že „adresát je na uvedené adrese neznámý“. Úplně stejně (a se stejným výsledkem) postupoval Magistrát města Karlovy Vary, který nadto obeslal Š. H. na jeho evidenční adresu pouze jednou. To vše za situace, kdy žalobkyně informovala oba prvoinstanční správní orgány o tom, že jí označený řidič přebývá na adrese R. (kterážto adresa byla uvedena i na předložené kupní smlouvě). Pokud měly oba prvoinstanční správní orgány k dispozici takovou informaci, bylo jejich povinností poté, co se evidenční adresa Š. H. ukázala být pro doručení písemnosti nepoužitelnou, pokusit se doručit předvolání k podání vysvětlení na adresu označenou žalobkyní. Tím, že tak neučinily, postupovaly nejen v rozporu s § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, ale rovněž v rozporu s § 3 správního řádu, podle něhož musí správní orgán postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Postup Městského úřadu Sokolov i Magistrátu města Karlovy Vary byl v tomto případě přespříliš formalistický, až alibistický.
44. Žalovaný následně v odvolacím řízení chybný postup prvoinstančních správních orgánů nepřípustně aproboval. Soud proto spatřuje v postupu správních orgánů obou stupňů vady řízení, které měly vliv na zákonnost vydaných rozhodnutí. Bylo tak nezbytné zrušit jak obě napadená, tak obě prvoinstanční rozhodnutí, a to podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 3 s. ř. s. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Vzhledem k důvodům, které soud vedly ke zrušení rozhodnutí, se nezabýval námitkami týkajícími se rozdílných skutkových okolností mezi věcmi žalobkyně a věcmi posuzovanými v rozhodnutích Nejvyššího správního soudu, na které se odkazoval žalovaný, resp. námitkami týkajícími se evidenčního stavu v registru silničních vozidel.
45. Soud zároveň konstatuje, že neprovedl důkazy navržené žalobkyní (rozsudek Okresního soudu v Rakovníku ze dne 21. 6. 2023, č.j. 8 C 29/2023-34, výslech žalobkyně, výzva Městského úřadu v Neratovicích provozovateli motorového vozidla ze dne 8. 2. 2023), neboť tyto důkazní návrhy byly pro rozhodnutí soudu irelevantní.

[V] Náklady řízení

46. Žalobkyně, která měla ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem. Soud přiznal žalobkyni náhradu nákladů ve výši 12 800 Kč, skládající se ze zaplacených soudních poplatků za žalobu ve výši 6 000 Kč (2x 3 000 Kč), a dále z odměny advokáta za dva úkony právní služby v plné výši, tj. po 3 100 Kč/úkon, a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném do 31. 12. 2024. Za úkony právní služby oceněné plnou výší soud považoval převzetí a přípravu zastoupení a podání žaloby.
47. Žalobkyni nemohla být přiznána náhrada za soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť žalobkyně byla s tímto návrhem neúspěšná, a rovněž jí nebyla přiznána náhrada nákladů za podání repliky, neboť toto podání obsahovalo toliko rozhojnění dosavadních žalobních námitek.
48. Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalovanému určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 27. 5. 2026

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Helena Kovářiková.